

ELLENZÉK

A MISKOLCI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCAS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Melyben: Egész évre 10 K	Vidékire: Egész évre 12 K	FRANK ZOLTÁN	Széchenyi-utca 36. SZELENYI és TÁRSA nyomdája
Fél évre . . . 5 "	Fél évre . . . 6 "	Laptulajdonos:	A lap megjelen
Negyed évre 2'50 "	Negyed évre 3 "	SZELENYI LAJOS.	minden kedd, csütörtök és szombaton.
Egyes szám ára 8 fill. Kapható minden hírlapelárusítónál.			

A közigazgatás reformja.

Miskolc, augusztus 13.

A közigazgatási reform körül megindult a munka az egész vonalon. Gróf Andrassy emlékirata a király elé tárta a nagyszabású akció egész tervét s már meg is nyerte a korona előzetes jóváhagyását. A belügyminisztérium törvényelőkészítő osztályai serényen dolgoznak, hogy az anyag egy része a képviselőháznak azonnal bemutatható, más része az összehívandó szaktanácskozás elé terjeszhető legyen. Eközben a megyei tisztikarok is gyűléseznek, kérelmeznek, deputációnak, hogy illetékes helyen előadják a reformmüve vonatkozó tapasztalataikat, kívánságaikat s fölajánlják támogatásukat.

Ilyen szellem szól abból a memorandumból, melyet a vármegyei tisztviselők országos egyesülete most nyújtott át a belügyminiszternek. Jól esik e fölterjesztésből látnunk, mily magas szempontok szerint itélik meg a megyei tisztviselők a reformot, mely nemcsak a közéleti viszonyokba, hanem az ő sorsukba is mélyen belenyúl. Más időkben a közszolgálati alkalmazottak hasonló mozgalmi egoisztikus jellegű volt s első sorban anyagi helyzetük javítását tűzte ki célul. Most egyéni érdekeiket szorosán összekapcsolják a szolgálat, ezt pedig a nemzet egyetemes érdekeivel.

Ráállnak arra az alapra, amit a kormány elfoglalt, hogy a nemzet politikai szervezetének s az alkotmányos élet garanciáinak sulypontja az önkormányzati szervezetben van. Az ősi municipálizmust akarják ők is megerősítve s a kor igényei szerint átépítve látni. Ehhez mérik a maguk igényeit, midőn szabadabb mozgást, nagyobb függetlenséget s biztosabb existenciát kérnek az államhatalomtól.

A választási rendszer feltétlen híveinek vallják magukat s feltétlenül töröltetni kívánják törvénykönyvünkben a lex-Szapáryánát. De két lényeges pontban nem nyilatkoznak, ami a beadványt hézagossá is teszi. Hallgatólágnak el afelett, hogy a helyhatósági választásoknál alkalmazandónak vélik-e az általános szavazati jogot, vagy sem; s nem szólnak arról, vajjon a tisztviselői megbízatást bizonyos éveikluszhoz kötik-e, vagy pedig kiváratossabbnak tartják az életfogytig, esetleg a nyugdíjképeség megszerzéséig szóló választást.

Erkölesei függetlenségük biztosítására főleg két intézményes reformot sürgetnek. Egyik a szolgálati pragmatika, mely pontosan szabályozza a tisztviselők jogkörét s

előírja kötelességeiket; másik a közigazgatási bíróságok újjászervezése, hogy a kormányhatalom tulkapásai ellen s hatásköri összeütközés esetén a helyhatóság mindig bírói ortalomban részesüljön.

A szolgálati szabályzat bizonynyal legfontosabb része a reformnak, mert ez fogja annak, ugyszólva, a lelket képviselni, s intencióit érvényesíteni. De nehéz feladat is lesz, mert a szolgálat egyöntetűsége és a jogrend egysége miatt közös mértéket kell találni az ország különböző vidékeinek sokféle igényeihez, amiket eddig helyi statutumok szerint s a legelterjedtebb módon elégitettek ki a megyék és a városok. Ezenfelül a pragmatika szerint kell reformálni a fegyelmi jogot s az egész fegyelmi eljárást, ami multhatatlanul szükségessé teszi a szolgálat egységét; mert az országban vidékenként változó fegyelmi jog képtelenség volna. Kár, hogy az emlékirat ily egyéges pragmatika főbb elveiről nem nyilatkozik s azt se említi fel, vajjon a disziplináris ítéletek ellen jogorvoslást milyen forum előtt kíván keresni; belenyugszik a kormány döntésébe, vagy pedig a m. kir. közigazgatási bíróság hatáskörét akarja-e odáig kiterjeszteni.

Igen érdekes, mit a beadvány a főispáni hatalom korlátozásáról, kijelölő jogának eltörléséről s a tiszti kvalifikáció szigorításáról mond. A főispán kivételes hatalma a szolgálati pragmatika jogrendjével ugyse lesz összeegyeztethető s ennek megalkotásakor magától elesik. A kandidálási jog bizonynyal erős korlátozásra szorul, de azt viszont megkapjuk a szigorubb kvalifikációban. Itt a beadvány helyes nyom jár, midőn a pályázóktól közigazgatási gyakorlati vizsgát követel, csak azt kellett volna külön hangsúlyozni, hogy abban a fősúly a helyi viszonyok alapos ismeretére volna helyezendő.

Egészben a memorandum nyitott ajtón zörget s ugyanazt kéri a kormánytól, amit a belügyminiszter már kilátásba helyezett az országnak. Mégse lesz fölösleges e lépést megtennie, mert kifejezhette ily módon a kormány s a tisztikar szolidaritását a reform céljaira es eszmekörére nézve, a közvéleménynek pedig alkalmat adott, hogy a nagy mű gondolatvilágába beleélje magát s elkészüljön ama nagy és szükséges vitákra, amik e mű törvényerőre emelkedését megelőzni fogják.

— Az új választási törvény. A kormány az ősszel összeülő képviselőház elé beterjeszti a választói jog reformját. A törvénytervezet alapelveiről jó helyről jövő értesítés szerint a következőket jelenti tudósítónk:

A választói jog általános. Vannak azonban az általánosságnak a részletekben lefektetett korlátai, noha a vagyoni cenzust teljesen elejtik és helyébe a magyar nemzeti intellektuális cenzus lép.

Választó lesz:

1. Minden 24. életévét betöltött magyar állampolgár, aki magyarul írni és olvasni tud.
2. Minden önálló kereskedő és mindenki, akinek szabályszerű iparigazolványa van. (Ez Kossuth Ferenc kívánsága.)
3. Minden katonaviselt ember. (Ez Apponyi kívánsága.)

A választást azonban nem községenként, hanem körjegyzőségenként tervezik.

Aziránt, hogy titkos lesz-e a választás vagy sem, még nincs döntés és ez a kérdés egyelőre nyitva marad, míg a minisztertanács fog a kérdéssel foglalkozni. Azért tanulmányozzák a különböző titkos szavazási módokat és ezeket alternative fogja a belügyminiszter a minisztertanács elé terjeszteni.

A kerületeket újra beosztják. Az utasítás az, hogy a beosztásnál elsősorban a magyarság elhelyezésére kell tekintettel lenni.

Egyidejűleg módosítani fogják a kuriai bíráskodásról szóló törvényt és teljesen elfogják tiltani az etetést és itatást, valamint a fuvardíjakat is.

Nyit kérdés marad az is, illetőleg a minisztertanács fogja eldönteni, hogy papok és tanárok lehetnek-e a jövőben képviselők.

Be fogják hozni angol mintára, a képviselők felesketését az alkotmányra.

— A közigazgatási bizottság ülése. Borsodvármegye közigazgatási bizottsága csütörtökön, e hó 16-án, d. e. 9 órakor a megyeház tanácstermében Vadnay Tibor dr. főjegyző elnök letével ülést tart.

— A belügyminiszter a körorvosokért. A körorvosok napja is felderül már talán nem-sokára. Andrassy Gyula belügyminiszter ugyanis leiratot intézett a megyék alispánjaihoz, hogy a körorvosok anyagi helyzetére vonatkozólag leküldött kérdő ívek pontjait kitöltve 10 nap alatt hozzá visszaküldjék. A kérdőívekben a kezelésre, bizott kör nagysága, a fizetés és uti átalány mennyisége a fő kérdőpontok. Értesülésünk szerint Andrassy a körorvosok fizetés-rendezését a legközelebbi jövőre tervezi s az adatokat azért kérte be sürgősen.

A honvédség lejárata felé.

Irta: Jeremiás Arnold.

A magyar közönség és ennek „közvéleménye”: a magyar sajtó semmi figyelmet sem fordít arra a kitartó hadjáratra, amelyet Ausztriában a honvédség lejárata végett rend-

szeresen folytatnak és mely végcéljául még a honvéd névnek is eltörlését tüzte ki.

Katonabarátok sohasem voltunk, sőt nyíltan kimondjuk: gyűlöljük mindig a militarizmust. A militarizmust, mely nálunk még egy idegen népnek sok százados elnyomó törekvéseit is jelképezi és tényleg végre is hajtja.

Nemzeti törekvéseink, hazánk védelme azonban mindnyájunktól megköveteli azt, hogy „elvei föntartásával” — ezzel a jelenleg divattá lett móddal még a névleg közös, tényleg osztrák hadseregben is egy-egy arkimedesi pontot igyekezzék elfoglalni, hogy onnan segítse ezt az intézményt fekete-sárga sarkaiból kimozdítani.

Az automobilonak nagy hadászati jelentősége arra kényszerített bennünket, hogy állandóan figyelemmel kísérjük a katonai újabb mozgalmakat.

Rámutattunk már nem egyszer arra a szellemre, amelyik a k. u. k. urakat ez idő szerint a honvédség eltörlése, beolvasztása felé vezeti.

A magyar sajtó azonban süket és vak marad mindezekre. Nem lát és nem hall semmit, ami a leglokálisabb politikán túl terjed. Politikusaink pedig olyan mamelukok voltak mindig, akik a fáktól az erdőt sohasem látták és most sem akarják látni.

Régi fogása az az osztráknak, hogy míg ő maga messzebb, távolabb, nagyobb célok felé tör, a magyart benső marakodásokra bírja avagy közjogi paragrafusragással izgatja, foglalkoztatja.

Mi meg rohanunk az elének tartott piros posztónak és mialatt azt öklözzük, a viador, az osztrák, zavartalanul üzi kis játékait.

Az osztráknak a honvédség mindig szálka volt a szemében és valljuk be őszintén, de büszkén is: honvédeink 48-ban adtak rá elég okot, hogy még a nevüktől is fázzanak ezek a kiporolt nadrágos urak.

Az egyensúly föntartása szükségessé tette ugyan, hogy odaát is létesítsenek „honvédséget”, azaz, hogy: „Landwehrt”, de ezt csak kényszerűségből tették és egyáltalában nem látják be, hogy mire való nekik két teljesen azonos szellemű, azonos nyelvű sereg föntartása, mikor az „egy” is lehetne.

Nálunk a honvédségnek a negyvennyolcas honvédségben fényes múltja, szívünkben gyökere van. Nálunk a honvédség a külön nemzeti hadsereg képviselője, nemzeti önállóságunknak házi használatra engedélyezett egyedüli kifejezője. Önáluk a meglevő haderő nem eléggé megokolt kettéosztása, „honvéd” neve pedig egy gyűlölt idegen, a multban ellenséges, a jelenben szeparatistikus törekvést szolgáló magyar intézményre emlékeztető, kellemetlen memento.

Egy nyugalmazott osztrák törzstiszt így fejezte ezt ki nemrég többek előtt: „Ugyan hogyan tetszenék a magyaroknak, ha magyar fiukból „kozák”-ezredekét létesítenénk?”

Hát bizony, a magyar fiu, aki a közös hadseregbe sem igen kívánczik, a „kozák” nevet el nem tűrné sehogy sem.

— No, látja — az osztrák meg kénytelen volt az öt megverő magyar „kozák”-nak: a honvédeknek a nevét fölvenni.

Ezek és hasonlóak csak érzelmi okok! De a Landwehr azonkívül bizonyos kicsinylésben is részesülni szokott — felülről, sőt mindenféle tekintetben kedvezőtlenebb viszonyokban kell élnie.

Igy aztán „lassan-lassan” oda fejlődtek a dolgok, hogy ma már a közös hadseregben és a Landwehrben a „Landwehr” nevével másképp nem is beszélnek, mint: „der Titel „Landwehr”

ist ganz unpassend und nicht mehr zeitgemäß.“ (A „honvéd” név már egyáltalában nem illő és többé nem korszerű.)

A maradiságáról világhírű osztrák hadsereg tehát egyszerre annyira modern lett a honvéd névvel szemben, hogy már a korszerűtlenséggel is érvel ellene.

És e kifakadásokat, agitáló iratokat I. Ferenc József, Ausztria császáranak hűségese az asztalára teszik reggelenként!

Csoda-e, ha a magyar honvédek egyenruhájára most egyszerre a közöshöz hasonlóvá vedlik?

Csoda-e, hogy a honvédséget tüzéséggel kívánták ellátni mindaddig, amíg ezzel újabb lépést láttak a beolvasztás felé, de menten befagyott a tüzéség eszméje, amikor arról kellett meggyőződni, hogy a magyar nem szűnt meg kuruc lenni!

Szerveztek osztrák önkéntes automobilista csapatokat, de a magyarokat még csak meg sem hallgatták akkor.

Csak mikor már megvan az osztrák, akkor került a sor miránk, hogy ezzel is kifejezés adassék annak a következetesen betartott eljárásnak, hogy a magyar mindig hátrább álljon, mint az osztrák.

Hogy már szervezve van az osztrák, most leküldték az osztrák kész automobilos katonai szervezetnek a szabályait és a Magyar Automobil Clubnak meg a naív magyar Mótorkerékpáros Szövetségnek teljes szabadságában áll azokat vakon elfogadni és egy újabb közös katonai intézmény létesítéséhez hozzájárulva, egyben segédkezet nyújtani a honvédség újabb hátraszorítására.

Két hazaelenes bűn egy lépésre! Nem oda Buda!

Szüntessék be az osztrákok az ő Landwehrjeiket vagy nevezzék el kozákoknak, ha az bennük szebb történelmi emlékeket ébreszt, de újabb közös intézmények létesítéséhez magyar ember hozzá nem járulhat, szemünk fényének: dicső honvédségünknek újabb háttérbe szorításához segédkezet nem nyújtunk, sőt ellene leszünk minden rendelkezésre álló erőnkkel és ha nem halt még ki sajtóinkból a hazafias érzés, akkor pártját fogja küzdelmüknek az is.

A magyar sajtó hazafisága pedig mindaddig nem halhat ki, amíg nyomdafesték magyar betűt rak papírra. Nem félünk tehát attól, hogy ebben a harcunkban magunkra maradnánk, akkor pedig az automobilos önkéntes csapatok (kik azért az egész seregnél tehetnek szolgálatot) vagy honvédek lesznek vagy egyáltalában — nem lesznek!

UJDONSÁGOK.

Búcsú a minoritáknál. Szerdán, Nagyboldogasszony napján ünneplik minoritáink templomuk védőszentjének napját. Az isteni tisztelet ez alkalommal a következő sorrendben fognak megtartani: Reggel 7 és fél órakor Dassievicz Gyula csendes misét mond, 9 órakor ünnepélyes zenés mise, melyet Bajay Amand házfőnök celebrál fényes segédlettel. Mise alatt Bóka Ilonka, Szabó Piroška és Szabó Irma urhölgyek, Szabadfy Gyula és Grohman J. Dezső urak adnak elő válogatott énekszámokat hegedű és orgonakísérettel. Mise után Rada György Elek ünnepi szent beszédet tart. 11 órakor Csetneky K. József mond csendes misét. Délután 3 órakor ünnepélyes vecsernye (vespera) lesz, melyet Dassievicz Gyula tart fényes assistentiával.

Személyi hir. Dr. Tarnay Gyula alispán szabadságáról visszatért s hivatala vezetését tegnap átvette.

A helyi hírlapírás köréből. Huberth János, a „Miskolci Napló” felelős szerkesztője, három heti szabadságáról visszaérkezett s a lapja vezetését újból átvette.

Szerkesztőségünkben. Lapunk felelős szerkesztője: Frank Zoltán, 4 heti szabadságra, holnap furdőbe utazik.

Miniszteri kiküldetés. A kereskedelmi min. miniszter a vámügyi tanácsot az ő felsége által jóváhagyott szabályzat alapján megalakítván, a tanácsba a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara részéről három évre Rudvány István kir. tanácsost, a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara elnökét küldte ki.

Ábrányi Kornél — miniszteri tanácsos. Ábrányi Kornél, a miniszterelnökségi sajtóiroda miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott főnökét, a királyi miniszteri tanácsossá nevezte ki. A kinevezést a hivatalos lap tegnapi száma közli.

Orvosok szabadságon. Darvas József dr. központi járóorvos több heti szabadságra Marienbadba utazott. Távollétében Egri Miksa dr. helyettesíti. — Szabó Armin dr. városi tisztiorvos 8 napi szabadságra elutazott. Helyettese dr. Pfieglér Imre ker. orvos.

Új főhercegnő. Mária Valéria főhercegnő, Ferenc Szalvátor főherceg felesége, f. hó 9-én Ischlben egy egészséges leányt adott életet. A főhercegnék ez nyolcadik gyermeke. Ő felsége a legifjabb főherceg látogatására Ischlba utazott. Az új főhercegnő neve Matild lesz.

Arany-János kollegája meghalt. Nagy-Kőrösön meghalt az ottani főgymnázium egy érdemes öreg tanára, Adám Gerzson, ki az iskolánál Arany Jánossal, Szász Károlyival és Salamón Ferencel együtt tanárkodott. Halála országsszerte nagy részvétet keltett.

Polgármester kongresszus Pozsonyban. Megírtuk, hogy a Kassára összehívott polgármesteri kongresszus a kassai panama miatt, melyből kifolyólag a tisztikar fel van függesztve, elmarad. Mivel azonban a kongresszusnak fontos és halasztást nem tűrő ügyeket kell tárgyalnia, Broly Tivadar pozsonyi polgármester, a kongresszus elnöke, a polgármesteri kongresszust f. hó 23-ára Pozsonyba hívta össze. Az előkészületeket a pozsonyiak már megtették.

Hírlapírók gyászja. Báa Zsigmond hírlapíró, a Magyarország közgazdasági rovatának vezetője, 54 éves korában péntek éjjeli elhunyt. — Báa 26 éve működik az irói pályán. Temetésén az Ujságírók Egylete testületileg vett részt.

Jegyzők gyűlése. A borsodmegyei községi és körjegyzők egylete Miskolcon Morvay János elnöke alatt 1906. évi augusztus hó 15-én, szerdán délután 2 órakor, a vármegyeháza kis tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai: Az „Erzsébet árvaház” módosított alapszabály-tervezetének előterjesztése. Községi Közlöny szerkesztőségének megkeresése. Kakuk István elhalálozásának bejelentése. Balázs Ferenc mezőkövezsdi nyomdász 50 koronás adományának bejelentése. A közigazgatási könyvtár ajánlása. A módosított nyugdíjszabálytervezet bemutatása. A folyó évi központi egyleti gyűlésre kiküldött választása (Egri járás). Tagdíjhátralekók behajtása iránt intézkedés. Mattanovics Lajos ábrányi körjegyző nyugdíjazás iránti kérvénye, véleményadás végett. Az elnökséghez beérkezett ügyek előterjesztése s tárgyalása.

Galamblovészet Parádon. Parád-furdő igazgatósága f. évi augusztus hó 15-én nagyboldogasszony napján cél-és galamblovészetet, tombolát, tűzijátékot és táncmulatságot rendez. Részvételi jegy személyenként 2 kor. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély augusztus hó 19-én tartatik meg.

Hangverseny Putnokon. Putnokon e hó 19-én az építendő templom javára hangversenyyel egybekötött furdőmulatság lesz, melyen Piskóthy Ferenc főjegyző is szerepel. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj: Személyi jegy 2 Korona, család jegy 5 Korona. A mulatság iránt egész vármegyénkben nagy az érdeklődés.

Öngyilkos gyógyszerész. Mandel Sándor 17 éves gyógyszerészgyakornok szombaton reggel öngyilkossági szándékából morfium-oldatot ivott. Esméletlen állapotban bevitték az Erzsébet-kórházba, hol rövid idő múlva meghalt. Tettének oka szerelmi bánat.

Életunt asszony. Csik Jánosné Arany János-utcai lakos tegnapelőtt lakásán mérget ivott. A gyors orvosi segélynek sikerült megmenteni.

Elfogott lóköte. Fónagy Pap István 19 éves fia szombaton Vepeléten elfogott egy réten legelésző lovat, azzal Egerbe vágatott a Ceglédi András gazdaembertől, atyja nevében kocsit kért kölcsön dinnyét szállítani. A kocsival, lóval aztán Mezőkövesdre hajtott s ott eladta 200 koronáért. A pénzt az egri érsekkertben akarta elmulatni, de a csendőrség letartóztatta. A reményteljes ifjunak egyszerre három helyen, a szolnoki és miskolci törvényszéknél s a pétervári járásbírósnál van ügyes-bajos dolga, most aztán meggyűlik a baja az egrivel is.

A meggyújtott főrj. A Diósgyőr községhez tartozó Nyirjes pusztán borzalmas eset történt vasárnap délután: Lenárd Ferenc földművest ugyanis a felesége, kivel állandó civódásban élt, leöntötte egy üveg petróleommal, aztán meggyújtotta. A szerencsétlen ember rettenetes sebeit minden segélynyújtás dacára, hétfőn iszonyu kínok közt meghalt. A csendőrség a bestiális asszonyt letartóztatta. A miskolci kir. ügyészség a vizsgálatot megindította.

Új zálogintézet. Krausz József zálogintézetét a Rákóczi-utca 1. szám alatt, a „Kispipa” vendéglő átellenében, megnyitotta.

Adakozás a miskolci magyar szertartású kath. templomra. Az építendő templomra újabban a következő adományok gyűltek be: Legeza István táblabíró (Lőcse) 5 K, Wischan Józsefné (Bély) 5 K, Váci székeskáptalan 10 K, Bányai Kornél ellenőr 20 K, Zawadzky Miczi gy. 72 K, Lupis Sz. (Bikszád) 22 K, Bacinszky István (Mucsony) 13 K, Timesina Józsefné 10 K, Kacsák Mihály 100 K, Pallaghy Béla 40 K, Borsodmegyei Takaréksz. Beke Béla 5 K, Várossy Gyula kalocsai érsek 10 kor., Zsábráky Gyula piébános 5 K, Körömi János 23 K, Bartus Ferenc 38 K, Magyar András (Sz.-Kálló) 80 K, Munkácsi Veron 10 K, Kátona Gusztáv 34 K, Keszler István 4 K, Lackó János 15 K, Blazsejovszky Ferenc apátplébános 10 K, Kacur Mihály gy. 75 K, Miskolci Takaréksz. 30 K, Vizsoly Gyula kassai prépostkanonok 135 K, Perényi György 12 K, Szabó György 14 K, N. N. 20 K, Hodobay Ilonka 15 korona, Kiss Gyula Munkács 26 korona, Pásztor Arkád 60 korona, Oadó András 3 korona, N. N. 4 korona, egy névtelen 100 K, Andrásó András 10 K, Sztulyákócs Mihály (Kavicsos) 34 K, Pénzesné P. Anczy 10 K, Kugmich Etelka (Bpest) 6 K, Berky György 27 K, Sebé Péter (Ungvár) 10 K, Barány Elma (Kecskemét) 10 K, Hucskó Jenő (Eperjes) 6 K, Adamkovich István (Agyagos) 30 K, Kriskó János (Répás) 20 K, Mátyás Gábor bárfailelkész 125 K, Ruzinkó János sajjapátfalvai lelkész 190 K, Mankovics Antal 6 K és Lengyel Rózsika (Eperjes) 35 korona. Kiss Andrásné 10 korona. — Az eddigi gyűjtéssel együtt a teljes összeg 3206 koronát tesz ki. — Ezenkívül a paróchiális épületben létesített kápolna teljes felszerelését a hívők adományozták, melynek értéke felülhaladja az 1600 koronát. A kegyes adakozóknak a hitközség nevében köszönetet mond Schirilla Andor, magy. szert. kath. lelkész.

x Gleichenberg. Virágzó ligetektől, remek lucerdőktől és fenyvesektől körülvéve, a zord északra fekvő hegyekkel védve, úgy fekszik Gleichenberg, hasonlóan egy természeti szépségekben bővelkedő parkhoz, a hegyes keleti Stájerország kellő közepén. Mivel Gleichenberg félreesik a világforgalom sürgölődő zajától, üdülő helyet képez mindazok számára, kiknek szükségük van nyugalomra és a létért való küzdelemhez új erőt akarnak gyűjteni. De sokkal nagyobb segítséget nyújt még Gleichenberg. Világhírű forrása és gyógyszerközei elismert gyógyhatással bírnak a légző- és emésztőszervek minden katarhikus megbetegedésénél. Az eddig fennállott gyógyberendezésekhez hozzájárulnak még a berendezettek kivül, u. m.: Fenyőbelézősek, a

Konstantin-forrás sójának porrá változtatása, mindkettőt külön kabinokban, pneumatikus kánnak, ásványvizek, szénsav és vastartalmu fürdők, hidegvízgyógyintézet, a most berendezett phisikai gyógymódok intézete (tornaterem), forró léggőz-applikáció-készülék, Fango tömítéshez való berendezés, nap- és légfürdők a legnagyobb sütőképező termek és nagyszámu, kitünően berendezett sóporlasztókabin, hogy ezen szert, melynek gyógyereje sehol sem oly nagy, a közönségnek könnyen hozzáférhetővé tétessék. Emelik még a gyógyítószerek ezen balzsamát a kiválóan kedvező éghajlati viszonyok és a környezet gazdag vegetatívaja. A zöld erdők közepén levő villalások, a vendéglőkben való jó ellátás, a hangversenyek, rewirek, színház, tombola és egyéb szórakozás még kellemesebbé teszik a Gleichenbergben való tartózkodást. Semmiféle költségtől sem riad vissza a Részvény-Egyesület, hogy ezen gyógyhelyet a legmodernebb gyógyeszközökkel lássák el, eltelve a kívánságtól, hogy mindenben a legjobbat nyujtsák a közönségnek és a jövőben ismét tervbe veszik a gyógyszerközeik nagyobbitását és újja berendezését.

„ZSORNA” névvel ellátott magyar gyártmányu nyakkendők gyári áron és nagy választékban Herskovits Mór és Tsa cégnél Széchenyi-utca 62. szám alatt kaphatók.

Rovarirtó szerek, valódi dalmát rovarpor „VOLT” biztos hatásu poloskairtó.

Izzadás elleni hintőpor és folyadék. Mentőszerek és egyes hiányzó részek gyári áron kaphatók

Fodor Dezső városi drogeriájában. Miskolcz.

Dr. Németh Imre saját termésű, illetve szüretelésű tokaj-hegyaljai, szamorodni és asszu borai nyit és zárt edényekben eladhatók. Raktár: Mátyás-király-utca II. sz. (Egész nap nyitva.) Pince: Babonyi-sor 172. zs. Köznapokon délután 5 órától. Vasár és ünnepnapokon d. e. 10 órától egész nap. I liter ára 44 és 50 kr. Nehezebb asszu és különleges borok ára megegyezés szerint. Eladás hordókkal s nagyban is.

Insektor az egyedüli szer, a mi a poloskát, svábogarat, bolhát petéivel együtt kipusztítja. — Senki se dobja ki pénzét az erősen hirdetett, de sokkal gyengébb külföldi rovarirtókért, míg kísérletet nem tett a legerősebb rovarporral: az **INSEKTOR**-ral. Csomagja 20, 40 és 60 krajcár. Falakra és fabutorokra a **PERZSIAI ROVARIRTÓ FOLYADEK** használandó. Ez 25, 50 és 70 krajcáros üvegekben kapható. Másról ne keresse senki, mert csakis nálam kapható:

Szabó Béla, „vörös kereszt” drogeriájában MISKOLCZON, Színház-épület.

TANÜGY.

Értesítő-szemle.

V.

(Folytatás.)

Az igazgatói jelentés keretében sikraszáll az igazgató a szigorú tanulmányi rend fenntartása mellett. Eppen nem tartom érdektelennek ideiktatni a jelentésnek ezt a részét, mely érveinek súlyánál fogva, alkalmas a közvéleményt helyes irányba terelni.

„Azt szokták mondani — mondja a jelentés, — hogy a leánynak nem kell olyan sokat tudni, azoknak tanítását nem kell olyan szigoruan venni. Hogy a mai kor műveltsége mit kíván egy leánytól, egy nőtől: azt a fennálló iskolafajoknak, a polgári és felsőbb leányisko-

láknak és leánygimnáziumnak a tanítási tervé állapítja meg hivatalosan. — Természetesen a szülőknek a joga azt az iskolafajt választani, mely az ő egyéni izlésének vagy szükségletének legjobban megfelel. Ámde, ha valami elhatározásra már egyszer eljutott, ha gyermeket valamelyik iskolára rábizta, meg kell nyugodnia annak intézkedéseiben. A közös cél, a gyermekből lehető tökéletes ember nevelése így lesz megközelíthető.

Fájdalom, ennek sokszor tapasztaljuk az ellenkezőjét. Sokaknak az a véleménye, hogy a leányoknál a tanulmányi előhaladás terén szükségtelen az esetleges eredménytelenségnek a megállapítása és a következmények szigorú levonása. E nélkül azonban nem tudók elvállalni a felelősséget, mert olyan növendékekkel, amelyek az előző osztály anyagát sem ismeri, nem lehet a következő magasabb dolgokat el-sajátíttatni.

Szintén ilyen nézeteltérések vannak a közönség és az iskola között az óramulasztások igazolása körül. A házi orvos és a szülei sziv szeretete versenyeznek egymással a gyermek gyöngeségének fedezetésében.

Végtelenül csodálkoznak azon is, hogy nagyon sokan felmentetik magukat az olyan tárgyak alól, melyek legjellemzőbb foglalkozásai a nőnek s amelyek legalkalmasabbak az ott-hon kedvessé tételére.

Erre nézve számadatokkal is szolgál az értesítő, a kézimunka alól 24 növendék volt felmentve, a rajz alól 35. Ijesztő nagy számok. Ha minden iskolában ezt az arányt öltene a felmentettek száma, a jövő nőnek 13%-a nem tudna kézimunkát és 18 $\frac{1}{2}$ % a nem tudná a kézimunkához szinte nélkülözhetetlen rajzolást. Csak a jövőnek tenne vele szolgálatot az igazgató-ság, ha a kézimunka és rajz alól felmentést megfelelő szigorú rendszabályok életbe léptetésével megnehezítené. Ma már ugyanis levelette sok nő a nőiesség zománcát, ne legyen támogatja ennek az iskola is. Arra a körre kell leányainkat nevelni, melyet betölteni hivatásuk.

Sem a kézimunka, sem a rajztanulás nem káros a leány testi fejlődésére. A felsőbb legnagyobb része csak az elégtelen osztályozattól való félelmében menteti föl gyermekét ezek alól.

Szomorú jelenség, hogy éppen a felsőbb osztályokban nem kedvelik leányaink a kézimunkát. Kicsinylik, lealázónak tartják a legszebb női foglalkozások egyikét. A VI-ik oszt. 16 végzett növendéke közül 7 volt a kézimunka alól felmentve. Pedig éppen a felsőbb osztályoktól lehetne várni, hogy valamit produkáljanak.

Ezért volna helyén a felmentés megnehezítése, de ha már az iskola utját nem is állhatja a felmentéseknek, győzzék le előítéleteiket a szülők s ne mentessék fel leányaikat éppen e tárgyak alól ok nélkül. Ha németül, franciául, zongorázni, énekelni nem tud a leány, az hiány, de ha himezni, varrni s más kézimunkát nem tud — az bűn.

Kissé hosszasan foglalkoztunk talán a szokottnál ez iskolával, de mint egyik legelső leányiskolánk; megérdemli. Másrészt legjobbnak véltük az alkalmat a leánynevelés fentebbi hibáira is rámutatni. Ha sorainknak hatása elmarad, bizonyára nem az iskolán fog mulni. (Vége.)

Uj tanítónők. Az izr. hitközségi tanács csütörtökön töltötte be az „Erzsébet” leányiskolánál megüresedett 4 tanítónői állást. A pályázók közül Kuti Piroška, Lengyel Erzsébet, Groszmann Róza és Hirschl Fáni választattak meg.

Mehr Sámuel és Testvére

uri- és női szabássterme

Miskolc, Arany-János-utca 3. sz., I. emelet.

— Egyedül az országban kitüntetve a szabástanítási téren szerzett érdemekért. —
 A budapesti felsőbb szabástanítási intézet v. tulajdona. || Az első legnagyobb m. szabászati tan-
 könyv szerzője és kiadója.

Szives tudomására adom a nagyérdemű közönségnek, hogy a tiz év óta fennálló

uri- és női angol szabótermemet és szakiskolámat

Budapestről ide Miskolcra, (Arany-János-utca 3. szám, I. em., Pelikán-ház) helyeztem át.

Előre is igérjük a legjobb és legszolidabb kiszolgálást. Megjegyezzük, hogy a legkényesebb igényeknek, bármily sport, angol francia, uri- és női divatnak megfelelünk.

Minden idényben a legmodernebb divatlapokkal rendelkezünk.

Tanítványok varrásra és szabásra felvételnek.

Katonai, papi, diszmagyar és színházi toilletteket is elvállalunk.

Szives pártfogásukért esedezünk

Mehr Sámuel és Testvére
okl. műszabász tan.

Támogassuk a hazai ipart!

A budapesti Rigler papírneműgyár részvénytársaság készítményei Miskolcon nálam kaphatók.

A cég különlegességei:
dobozokba töltött, kitünő minőségű

magyar levélpapírok és borítékok:

Emke

jövedelmez az Erdélyi Magyar Közművelődési egyesület javára.

Rákóczi

II. Rákóczi Ferenc arcképével.

Japan

legújabb levélpapír.

Adria

a legjobb csontlevélpapír.

Azonkívül a cég által gyártott üzleti és jegyzőkönyvek, valamint mindennemű iskolai és irodai cikkek dus választékban kaphatók

Gedeon András

könyv- és papirkereskedésében.

Csak azon készítmények valódiak, melyek az itt látható védjeggyel vannak ellátva.

Karánsebesi RÁCZ JENŐ

„Arany szarvas”-hoz címzett gyógyszerertárában

MISKOLCZON

kaphatók 15 év óta közkeveltségnek örvendő alatt elősorolt saját készítményei:

1. **Iris virágarczenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arc- és kézbőrnek selyempuhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arcot a redőktől késő korig megóvjá, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Vénus arozpor, fehér, rózsá és erém színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.

2. **Pyrethro Salicyl szájessentia** néhány cseppel egyszeri száj-öblögető vízbe, kellemes szájízű kölcsönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desinficiálja és fehérré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszereimet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kitünő jó hatású (Pyrethro) sveczi fogcsepp. 1 üveg ára 50 fillér.

Forgalomban van és közmegelegedéssel használják a

Lábizzadás ellen Salicyl Dermassant port. 1 doboz ára 1 korona.

Szőrvesztőnek Depillatoriumot. 1 üveg 1 korona.

Rüh (rühátka ellen) Naphtol kenőcs. 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.

Köszvény ellen I—II. számú Tengeri köszvény olaj, 1 üveg ára 1 K.

Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van; kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva. A drága külföldi hasonozereket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal föltűlmutják; úgy, hogy általános házi szerek gyáánat legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapestben **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerertára, Király-utca 12. szám.

Czélserűség kedvéért 2 koronán aluli megrendeléseknél kéretik a szer árán kívül postai portóköltsegek fedezésére még 60 fillért a megrendeléssel egyidejűleg beküldeni.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Kisebb rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.